

ranti derved, at de kan påberåbe sig vedtægtens bestemmelser ved de nationale retsinstanser, medfører ikke, at medlemsstaterne kan undlade at træffe

egnede nationale foranstaltninger, der kan sikre en fuldstændig gennemførelse af disse bestemmelser, såfremt dette er påkrævet.

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT

G. FEDERICO MANCINI

fremsat den 3. december 1985 *

Høje Domstol.

1. I denne sag, der er anlagt i medfør af EØF-traktatens artikel 169, har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber nedlagt påstand om, at det statueres, at kongeriget Nederlandene har undladt at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre bestemmelserne i artikel 11, stk. 2, i bilag VIII til tjenestemandsvedtægten, og at det dermed har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til traktaten og Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68 af 29. februar 1968 om nævnte vedtægt (EFT 1968 I, s. 30). Ifølge artikel 11, stk. 2, skal tjenestemænd, der før deres ansættelse ved Fællesskaberne har været ansat hos en national myndighed, i en international organisation eller i en virksomhed, til Fællesskaberne kunne overføre den aktuarmæssige modværdi af de pensionsrettigheder, de har erhvervet under deres tidligere ansættelse, eller den tilbagekøbsværdi, som på tidspunktet for deres fratræden skyldes dem af den pensionskasse, de har været medlem af i forbindelse med deres hidtidige ansættelse.

2. I slutningen af 1977 fastslog Kommissionen, at Belgien og Nederlandene endnu ikke havde truffet de nødvendige foranstalt-

ninger til, at de tjenestemænd, der ønsker det, kan overføre de omhandlede pensionsrettigheder, og den indledte derfor en traktatbrudsprocedure mod disse to medlemsstater. For Belgiens vedkommende blev denne procedure indledt i sommeren 1979 og afsluttet ved Domstolens dom af 20. oktober 1981 i sag 137/80 (Sml. 1981, s. 2393), hvori det blev statueret, at Belgien havde tilsidesat sine forpligtelser. For så vidt angår Nederlandene, blev den administrative procedure, der var blevet stillet i bero, indtil afsigelsen af denne dom, genoptaget den 12. oktober 1983 ved en skrivelse, hvori den nederlandske regering blev anmodet om i lyset af principperne i Domstolens dom skriftligt at forklare, hvorfor den fortsat ikke ville opfylde forpligtelserne ifølge tjenestemandsvedtægten. Den 21. november 1983 meddelte den nederlandske regering Kommissionen, at en gennemførelse af ordningen efter artikel 11, stk. 2, krævede en ændring af de almindelige nationale regler om pensionskasser, at en sådan ændring kun kunne gennemføres ved lov, og at der ville gå ca. to år før en lov, som i øvrigt allerede forelå som forslag, kunne vedtages.

Kommissionen var — navnlig på grund af den angivne tidsramme — ikke tilfreds med

* Oversat fra italiensk.

dette svar, og den 14. august 1984 afgav den en begrundet udtalelse, hvori Nederlandene blev opfordret til at gennemføre de omhandlede foranstaltninger inden to måneder. Den 12. oktober 1984 meddelte den nederlandske regering, at den erkendte, at de pågældende fællesskabsretlige forpligtelser bestod, men det anførtes endnu engang, at det på grund af den tidkrævende procedure i forbindelse med vedtagelsen af en lov ikke var muligt straks at bringe forholdene i overensstemmelse med dommen af 20. oktober 1981. Den 8. marts 1985 anlagde Kommissionen sag ved Domstolen.

3. Det fremgår klart af dommen fra 1981, hvorledes den fællesskabsretlige bestemmelse, der ligger til grund for tvisten, skal fortolkes, hvilke forpligtelser der påhviler medlemsstaterne i denne forbindelse, og hvor langt disse rækker. Det er næppe nødvendigt at vende tilbage til dette spørgsmål, men det kan være nyttigt at fastslå, at nærværende sag ikke kan skabe usikkerhed om de berørte tjenestemænds adgang til umiddelbart at påberåbe sig artikel 11, stk. 2, eftersom det er vedkommende medlemsstats gennemførelse af nævnte bedømmelse, sagen drejer sig om. Kommissionen har anført, at der er tale om en forordningsbestemmelse. Rådet har jo vedtaget tjenestemandsvedtægten i form af en forordning, og dette er ensbetydende med, at der består en forpligtelse til i national ret at iværksætte de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre den pågældende ordning. Medlemsstaterne er herefter ifølge EØF-traktatens artikel 5 forpligtet til at gøre dette på den mest hensigtsmæssige måde. Endvidere står det klart, at en medlemsstat ikke kan påberåbe sig vanskeligheder, der udspringer af nationale forhold, til støtte for, at fællesskabsretlige forpligtelser og/eller frister i forbindelse hermed ikke overholdes.

Den nederlandske regering har ikke bestridt rigtigheden heraf, men anfører, at den er

ude af stand til at udstede regler på et område, der kun kan reguleres ved lov. Under alle omstændigheder har den opfyldt sine forpligtelser i henhold til artikel 11, stk. 2, ved at opfordre Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) til at behandle ansøgninger om overførsel af pensionsrettigheder fra nederlandske statsborgere, der gør tjeneste ved Fællesskabet, efter retningslinjerne i det ovenfor nævnte udkast til lov. Det anføres, at »denne pensionskasses direktion har accepteret dette, og at pensionskassen allerede har genoptaget behandlingen af en række ansøgninger om overførsel, som den tidligere har afslået«.

4. Dette og kun dette er rammerne for tvisten. Der er ingen grund til at undersøge, om det som anført af den nederlandske regering er rigtigt, at den omhandlede ændring af reglerne kun kan ske ved lov. Det er nok at henvise til dommen fra 1981, hvori Domstolen fastslog, at det med henblik på opfyldelsen af de forpligtelser, der fremgår af artikel 11, stk. 2, »påhviler ... [medlemsstaterne] at vælge og iværksætte de konkrete foranstaltninger, der gør det muligt at udøve den mulighed, der er indrømmet tjenestemændene for at overføre de rettigheder, der er erhvervet på nationalt plan, til Fællesskabernes pensionsordning«. Såfremt der ikke er nogen »overførselsordning ville [dette] medføre, at Fællesskabernes tjenestemænd blev berøvet selve muligheden for at udøve det valg, som vedtægten indrømmer dem« (mine udhævninger).

Det afgørende problem er derfor følgende: Står der »konkrete foranstaltninger« som omhandlet i den nævnte dom til rådighed for nederlandske tjenestemænd ved Fællesskabet? Den nederlandske regering mener, at der efter de ovennævnte kriterier må svares bekræftende herpå. Efter min opfattelse er den opfordring, som regeringen har rettet til ABP, imidlertid langt fra udtryk for en *ordning*, der kan sikre, at det i praksis

bliver muligt at overføre pensionsrettigheder til Fællesskabernes pensionsordning. Jeg mener tværtimod, at den nederlandske regering hermed blot henholder sig til de funktioner, offentlige myndigheder sædvanligvis udfylder, og en myndighed må naturligvis være forpligtet til at tage stilling til anmodninger, som borgerne fremsætter på grundlag af de rettigheder, der tilkommer dem.

De nævnte retningslinjer indebærer med andre ord ikke nogen forpligtelse for den pensionskasse, de er blevet meddelt, til faktisk at overføre pensionsrettigheder og til at anvende bestemte ufravigelige kriterier ved behandlingen af ansøgninger herom. I virkeligheden har den nederlandske regering

da også under den mundtlige forhandling erkendt, at den ikke kunne meddele retningslinjer, der i den grad binder ABP's direktion, hvilket utvivlsomt også må være forklaringen på, at der endnu ikke er sket *en eneste* overførsel som omhandlet i artikel 11, stk. 2.

Det afgørende er, at Nederlandene er blevet anmodet om at indføre en ordning, der gør det muligt i praksis at benytte sig af den ret til at overføre pensionsrettigheder, som tjenestemænd i henhold til *den her omhandlede* bestemmelse i vedtægten har. Den nederlandske regering har undladt dette, hvilket er tilstrækkeligt til at fastslå, at Nederlandene har tilsidesat sine fællesskabsretlige forpligtelser.

5. Jeg skal herefter sammenfattende foreslå, at der i den den 8. marts 1985 anlagte sag gives Kommissionen medhold i dens påstand om, at det statueres, at kongeriget Nederlandene har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EØF-traktaten ved ikke at have truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre bestemmelserne i artikel 11, stk. 2, i bilag VIII til tjenestemandsvedtægten.

Herefter bør sagsøgte dømmes til at betale sagens omkostninger, jfr. procesreglementets artikel 69, stk. 2.